

TER BESLISSING

Datum

22 juni 2023

Onze referentie

IENW/BSK-2023/153295

Opgesteld door

Bestuurskern

Dir. Openbaar Vervoer en
Spoor

Beslistermijn

23 juni 2023

Bijlage(n)

6

Aan

Staatssecretaris IenW (cc minister)

nota

Verzoek WPD tot aanpassing van de dienstregeling
Ameland en Schiermonnikoog

Aanleiding

Rederij Wagenborg Passagiersdiensten (hierna: WPD) verzorgt passagiersvervoer tussen het vasteland en Ameland en Schiermonnikoog. Op 26 mei jl. heeft WPD u schriftelijk geïnformeerd (bijlage 1) dat zij zich genoodzaakt ziet de dienstregeling op Ameland en Schiermonnikoog structureel te wijzigen per 27 juni 2023 wegens veiligheidsredenen. De vervoersconcessie schrijft voor dat WPD voor een structurele wijziging van de dienstregeling uw instemming behoeft.

Het verzoek van WPD is met u besproken op de DGMO staf van 1 juni jl. Gelet op de grote impact op de bereikbaarheid van Ameland, heeft u aangegeven vooralsnog niet in te stemmen met het verzoek van WPD en na te willen gaan wat er wel mogelijk is op basis van de verschillende condities zoals de waterstand en de weersomstandigheden. 5 juni jl heeft er hierover een gesprek plaatsgevonden tussen DGMO, RWS en WPD.

Op 19 juni jl. heeft WPD haar verzoek om instemming met aanpassing van de dienstregelingen nogmaals benadrukt (bijlage 4). Daarbij heeft WPD de voorgestelde dienstregelingen van de sneldiensten aangepast ten opzichte van de brief van 26 mei jl.

Geadviseerd besluit

U wordt geadviseerd:

- kennis te nemen van de uitkomst van het gesprek tussen DGMO, RWS en WPD van 5 juni jl. en de acties en onderzoeken die hieruit voortkomen;
- tot deze acties en onderzoeken zijn afgerond niet in te stemmen met het verzoek van WPD tot structurele wijziging van de dienstregeling op Ameland;
- richting WPD mededelen dat veiligheid altijd voorop staat, dat het uiteraard aan de kapiteins is om te besluiten of er veilig gevaren kan worden en dat u daarom wel begrijpt dat WPD totdat de acties en onderzoeken zijn afgerond de komende zes weken een beroep doet op een overmachtssituatie en op basis daarvan een dienstregeling vaart waarmee volgens WPD de veiligheid van de passagiers wordt gegarandeerd en wat het mogelijk maakt een voor de reiziger voorspelbare dienstregeling te varen.

- WPD erop te wijzen dat eventuele inzet van extra afvaarten, bijvoorbeeld voor en na de reguliere dienstregeling, geen instemming van de concessieverlener behoeft;
- WPD erop te wijzen dat de op 19 juni voorgestelde aanpassing van de dienstregeling op Schiermonnikoog geen instemming van de concessieverlener behoeft, omdat het een beperkte wijziging betreft.
- in reactie op het handhavingsverzoek van WPD richting WPD mede te delen dat er geen regelgeving is die het mogelijk maakt om slechts enkelvoudig gebruik of selectief gebruik toe te staan van de vaargeulen; indien u instemt met bovengenoemde besluiten, de conceptbrief aan WPD en de concept-Kamerbrief te ondertekenen om zo WPD en de Kamer te informeren over uw besluiten (bijlage 2 en 3).

Datum

22 juni 2023

Onze referentie

IENW/BSK-2023/153295

Opgesteld door

Bestuurskern
Dir. Openbaar Vervoer en
Spoorl

Aan

Staatssecretaris IenW

Bijlage(n)

6

Kernpunten

Uitkomsten van het gesprek tussen DGMO, RWS en WPD op 5 juni jl.

- DGMO, RWS en WPD delen het uitgangpunt dat een dienstregeling met maatwerk, gebaseerd op de kenmerken van de vaargeul bij specifieke omstandigheden, de voorkeur heeft boven de op dit moment door WPD voorgestelde dienstregeling.
- Daarom zetten WPD en RWS gezamenlijk een vervolgonderzoek uit bij het MARIN¹ om te onderzoeken onder welke omstandigheden schepen elkaar in de vaargeul wel kunnen passeren (dit duurt naar verwachting zeker zes weken).
- Parallel hieraan wordt bekeken of er een tijdelijke wachtplak kan worden gecreëerd bij Holwerd, zodat er twee veerboten in konvooi kunnen varen. Ons inziens dient de realisatie van de hiervoor benodigde meerpalen te worden aangemerkt als tijdelijke mitigerende beheersmaatregel, omdat daarmee de capaciteit van de veerverbinding op peil gehouden kan worden en wordt voldaan aan de beschikbaarheid van de vaargeul. De verwachte doorlooptijd is een maand.
- Bovendien loopt er een onderzoek bij Deltares naar een alternatieve vaarroute (toestemming LNV noodzakelijk). Dit duurt naar verwachting enkele weken.
- WPD geeft aan een stevige voorkeur te hebben om nu te besluiten en te communiceren dat de dienstregeling structureel wordt aangepast. Daarna, afhankelijk van het onderzoek naar maatwerk, kan er worden bevestigd of er andere opties zijn. Indien de wens van WPD wordt gevolgd, is er sprake van een structurele aanpassing van de dienstregeling,
- IenW, RWS en Ameland zijn van mening dat het beter is de onderzoeken af te wachten alvorens over te gaan tot een structurele aanpassing van de dienstregeling. Tot dat moment kan WPD in individuele gevallen een beroep doen op een overmachtssituatie.

Communicatie

U informeert WPD door middel van de bijgevoegde brief over uw besluit. Het ligt in de rede om de Kamer te informeren over uw besluit. Dit is ook toegezegd door de Minister van IenW tijdens het commissiedebat Maritiem op 30 mei. Hiertoe is een concept-Kamerbrief bijgevoegd.

Daarnaast is met WPD afgesproken om met DGMO en RWS tot een gezamenlijke communicatie boodschap te komen.

¹ Maritime Research Institute Netherlands

Juridisch kader

U stelt als concessieverlener één keer per jaar het vervoerplan vast, inclusief de dienstregeling. WPD is gehouden deze dienstregeling uit te voeren, met uitzondering van overmachtssituaties.

WPD kan de dienstregeling tijdelijk (maximaal één maand) wijzigen zonder instemming van de concessieverlener. WPD kan niet eenzijdig structurele wijzigingen (langer dan één maand) in de dienstregeling doorvoeren. Daarvoor is uw instemming nodig.

Als WPD niet kan varen vanwege de verzanding van de vaargeul, dan kan zij een beroep doen op overmacht. IenW beoordeelt of al dan niet sprake is van een overmachtssituatie.

Krachtenveld

Er is veel aandacht voor dit onderwerp van (lokale) politiek en (lokale) media. Ook heeft de minister hier tijdens het commissiedebat Maritiem van 30 mei vragen over beantwoord. U heeft hier een brief over ontvangen van het college van B en W van Ameland (bijlage 2). De minister en u hebben brieven ontvangen van Veltman Marine Services (bijlage 3). Aan reacties op deze brieven wordt gewerkt. Tevens is er 6 juni jl. een mondelinge vraag ingediend in de TK door het lid Van der Plas (BBB).

Toelichting

Verzoek dienstregeling Ameland

- Nu vertrekt de veerdienst op maandag, vrijdag, zaterdag en zondagmiddag in juli eens per uur en de rest van de week eens in de twee uur. In het voorstel van WPD vertrekt de veerdienst iedere dag eens in de twee uur, nu vertrekt deze op maandag, vrijdag, zaterdag en zondagmiddag in juli eens per uur en de rest van de week eens in de twee uur. In het voorstel 's komen er doordeweeks 's ochtends vroeg en elke dag 's avonds laat extra afvaarten van de veerdienst bij (om 4:30 en 21:00 vanaf Ameland en om 5:30 en 22:00 vanaf Holwerd), om zo een grotere capaciteit te creëren. In het voorstel van WPD vervalt een aantal afvaarten van de sneldienst en de eerste afvaarten worden vervroegd.
- De eventuele inzet van extra afvaarten, bijvoorbeeld voor en na de reguliere dienstregeling, staat benoemd in de concessie en behoeft geen instemming van de concessieverlener.
- Volgens RWS is op basis van het MARIN-rapport en de huidige morfologische condities aanpassing van de dienstregeling voor de vaarweg Holwerd – Ameland voorstelbaar. De vraag hoe groot die aanpassing naar aard en omvang moet zijn is echter minder makkelijk te beantwoorden. Daarom vindt het gezamenlijke vervolgonderzoek door het MARIN plaats. RWS benadrukt dat de afweging om te gaan varen altijd bij de kapitein van WPD ligt.
- De vaargeuldimensies die het MARIN adviseerde voor het huidige verkeer van schepen van de huidige omvang, zijn breder en dieper dan de huidige onderhoudsdimensies. Breder baggeren is in strijd met natuurwetgeving; de dimensies zijn vastgelegd in het Natura 2000 beheerplan.

Verzoek dienstregeling Schiermonnikoog

- In het voorstel van WPD over Schiermonnikoog wijzigen alleen de tijden van de laatste afvaarten van de sneldienst met een kwartier. Dit betreft een

Datum

22 juni 2023

Onze referentie

IENW/BSK-2023/153295

Opgesteld door

Bestuurskern
Dir. Openbaar Vervoer en
Spoorl

Aan

Staatssecretaris IenW

Bijlage(n)

6

beperkte wijziging conform artikel 1.3 lid f van het Programma van Eisen van de concessie.

- Naar de mening van RWS is er op dit moment geen aanleiding om de dienstregeling op de route Schiermonnikoog- Lauwersoog (en v.v.) te wijzigen. Deze route is ook niet onderzocht in het rapport van MARIN. Er is voldoende ruimte op de route om in onderlinge afstemming schepen te laten passeren.

Handhavingsverzoek

- Wagenborg heeft u verzocht om vanwege veiligheidsredenen "per direct te bepalen en te doen handhaven dat nog slechts een enkelvoudig gebruik van de vaargeul tussen Ameland en Holwerd en van de vaargeul tussen Schiermonnikoog en Lauwersoog is toegestaan en wel alleen nog voor vervoer dat verband houdt met de vaargeul als levensader van en naar Ameland en Schiermonnikoog."
- Het ministerie heeft dit verzoek bestudeerd en er is geen regelgeving die handhaving mogelijk maakt. Gelijktijdig gebruik van de geul door verschillende vaartuigen is dus toegestaan.
- Uit oogpunt van dienstverlening heeft RWS op 26 mei 2023 een scheepvaartbericht uit laten gaan, waarbij de overige vaart naar Schiermonnikoog gevraagd wordt om zo mogelijk de Glinder (het minst brede deel van de vaarroute) te mijden, als er ook een veerboot van de Glinder gebruik maakt om zo ontmoetingen met veerschepen in de Glinder (tussen GL2 en GL8) te voorkomen. Dit bericht is verspreid via de reguliere kanalen en is extra onder de aandacht gebracht bij de recreatievaart.

Informatie die niet openbaargemaakt kan worden

Niet van toepassing.

Bijlagen

Volgnummer	Naam	Informatie
01.	Deze beslisnota	Verzenden aan Tweede Kamer
02.	Concept-Kamerbrief	Verzenden aan Tweede Kamer
03.	Concept-brief aan WPD	Verzenden aan WPD
04.	Bijlage 1. Brief WPD	Niet verzenden
05.	Bijlage 2. Brief college Ameland	Niet verzenden
06.	Bijlage 3. Brief Veltman	Niet verzenden
07.	Bijlage 4. Addendum brief WPD	Niet verzenden

Datum

22 juni 2023

Onze referentie

IENW/BSK-2023/153295

Opgesteld door

Bestuurskern
Dir. Openbaar Vervoer en
Spoorl

Aan

Staatssecretaris IenW

Bijlage(n)

6